

1. ZÁPOČTOVÝ TEST
Matematická analýza I, úterý 30. října 2018

Jméno:

Vyřešte následující příklady. Všechny kroky zdůvodněte.

1. příklad (6 bodů)

Nalezněte supremum, infimum, maximum a minimum (pokud existují) množiny M :

$$M := \left\{ \frac{1 + 2n \cos(n\pi)}{2n + 1} \mid n \in \mathbb{N} \right\}.$$

Dokažte:

- a) vlastnost suprema ANEBO infima z definice,
- b) vlastnost maxima ANEBO minima z definice.

2. příklad (6 bodů)

Vypočítejte (BEZ použití l'Hopitalova pravidla a Taylorova rozvoje) následující limitu:

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{\sin a}}{x - a}, \quad \sin a \neq 0.$$

3. příklad (8 bodů)

Vypočítejte (BEZ použití l'Hopitalova pravidla a Taylorova rozvoje) následující limitu:

$$\lim_{x \rightarrow 1} (2 - x)^{\left(\cos \frac{\pi x}{2}\right)^{-1}}.$$

RIESENIA

1. príklad

$$M = \left\{ \frac{1-2n}{2n+1} = -1 + \frac{2}{2n+1} \rightarrow -1, n = 2k+1; \quad 1, n = 2k, k \in \mathbb{N} \right\}$$

Neparne (liche) n : najväcsie je $(-1 + \frac{2}{3})$ a monotonne klesajú k -1 ; parne (sude) n : všetky $= 1$
 Preto: $\sup M = \max M = 1$, $\inf M = -1$, $\min M$ neexistuje.

$S = \sup M \iff 1. \forall x \in M : x \leq S$	horní zavora
$2. (y \in \mathbb{R} \wedge y < S) \implies (\exists x \in M : x > y)$	nejmensí
$s = \inf M \iff 1. \forall x \in M : x \geq s$	dolní zavora
$2. (y \in \mathbb{R} \wedge y > s) \implies (\exists x \in M : x < y)$	nejvätsí
$\bar{m} = \max M \iff \bar{m} \in M \wedge \forall x \in M : x \leq \bar{m}$	je v M a je horní zavora
$\underline{m} = \min M \iff \underline{m} \in M \wedge \forall x \in M : x \geq \underline{m}$	je v M a je dolní zavora

Bodovanie:

vymenovanie a analyza prvkov 2b

spravne urcenie $\sup M$, $\inf M$, $\max M$, $\min M$ 2b (kazde 0,5 b)

dokazy a) a b) 2b (kazdy za 1b, len definicia 0,5 b)

2. príklad

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow a} \frac{\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{\sin a}}{x - a} &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{\sin a - \sin x}{x - a} \cdot \frac{1}{\sin x \sin a} \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{2 \cos \frac{a+x}{2} \sin \frac{a-x}{2}}{(-2) \cdot \frac{a-x}{2}} \cdot \frac{1}{\sin x \sin a} = (-\cos a) \cdot 1 \cdot \frac{1}{\sin^2 a} = \frac{-\cos a}{\sin^2 a}. \end{aligned}$$

Bodovanie:

uprava na spolocneho menovateľa 1b, pouzitie suctoveho vzorca 1b

uprava do tvaru $\frac{\sin x}{x}$ 1b, pouzitie vzorca 1b dosadenie 1b, spravny vysledok 1b

3. príklad

$$\lim_{x \rightarrow 1} (2-x)^{\left(\cos \frac{\pi x}{2}\right)^{-1}} = e^{\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln(2-x)}{\cos(\pi x/2)}} = e^{\frac{2}{\pi}}, \text{ pretoze}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln(2-x)}{\cos \frac{\pi x}{2}} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln(2-x)}{2-x-1} \cdot \frac{1-x}{\cos \frac{\pi x}{2}} = 1 \cdot \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x}{\cos \frac{\pi x}{2}} =: (***) \\ \cos \frac{\pi x}{2} &= \cos \left(\frac{\pi x}{2} - \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{2} \right) = \cos \left(\frac{\pi}{2}(x-1) + \frac{\pi}{2} \right) = \cos \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right) \cos \frac{\pi}{2} - \sin \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right) \sin \frac{\pi}{2} \\ &= \cos \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right) \cdot 0 - \sin \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right) \cdot 1 = -\sin \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right) \\ (***) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x}{-\sin \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{\pi}{2}(x-1)}{\sin \left(\frac{\pi}{2}(x-1) \right)} \cdot \frac{2}{\pi} = \frac{2}{\pi} \end{aligned}$$

Bodovanie:

pouzitie vzorca "1[∞]" 1b, dosadenie spravneho vysledku 1b

uprava do tvaru $\frac{\ln y}{y-1}$ 1b, pouzitie vzorca 1b

cesta od $\cos \frac{\pi x}{2}$ k $(-\sin(\frac{\pi}{2}(x-1)))$ (da sa aj substituciou) 2b

uprava do tvaru $\frac{\sin x}{x}$ 1b, pouzitie vzorca 1b